

БАЦЬКАЎШЧЫНА

WHITERUTHENIAN WEEKLY „THE FATHERLAND“

Цана 30 н. фэн.

№ 33 (36)

24 КАСТРЫЧНІКА 1948 Г.

ГОД ВYДАНЬНЯ 2

У ФРАНЦЫІ УСЬЦЯЖ ГРОЗНА

ВОЙСКА І ПАЛІЦЫЯ АБСАДЖВАЕ ЗАГРОЖАНЫЯ КАПАЛЬНІ

Як паведамляецца з Парыжа, палажэнне ў Францыі, абнятай хвалямі штрайкаў, апошнімі днямі значна завастрылася. Камуністычны прафесіянальны саюз вуглякоў паставіў не зьвяртаць ніякае ўвагі на ўрадавыя мерапрыемствы ў мэтах забяспечэння перад зьнішчэннем некаторых капальняў і далей прадаўжаць штрайкі. Францускі ўрад пасылае аддзелы арміі ў ваколіцы, найбольш абнятыя штрайкамі, каб утрымаць спакой і парадак. У некаторых капальнях паўстаў паважная загроза, што яны стануць на даўжэйшы час няздатнымі да эксплуатацыі з прычыны заліцця іх вадой. Гэтак у акрузе Люэ некаторыя капальні ўжо знаходзяцца пад вадой. Паводля сьцьверджання спецыялістаў, трэба будзе доўгіх месяцаў працы і вялікіх кштаў, каб гэтыя капальні прывесці ў парадак. У вадной з найбольшых капальняў Курье штрайкуючы забарыкадаваліся і зрабілі зь іх запраўдную крэпасць. Некаторыя вялікія гарады, дзякуючы штрайкама, асталіся ўжо без электрычнага сьвятла, газу і вады.

У сувязі з гэтым ўрад прымае энергічныя супрацьмеры. Паліцыя і вайсковыя аддзелы аспабавалі нека-

торыя і больш загражаныя капальні ад штрайкуючых работнікаў і пры помачы помпаў забяспечылі іх часткава перад заліццём вадой. У горадзе Сан-Этьен патрэба было аж 10.000 узброеных жаўнераў, каб зламаць супраціў штрайкуючых, дзякуючы чаму было многа раненых па абодвух баках.

Ік высьняюць урадавыя дзейнікі, аб палітычным характары штрайкаў найлепш сьветчыць факт, што сябры штрайковых камітэтаў зьніклі з публічнага жыцця і спадцішка кіруюць штрайкамі, каб гэтым зрабіць немагчымым уступіць зь імі ў перагаворы. Прэфэкт гораду Сан-Этьен заявіў, што Францыя мае справу не з штрайкамі, але з «шырока запланаванай акцыяй сабатажу».

У абвешчаным 20 кастрычніка камунікаце камуністычны прафесіянальны саюз вуглякоў абвінае ўрад, што ён хоча работніцкую клясу Францыі зрабіць аружжам замежнага капіталізму. Камуністычны орган «Юманітэ» характарызуе прамову міністра нутраных спраў Моша, у якой ён заапярэваў да патрыятызму французскіх работнікаў, як «голас Амэрыкі».

Захад гатуецца да абароны

У вадказ на савецкія прапановы, што зьяўляюцца выразнай загрозы сусьветнага міру, усё дэмакратычны сьвет пачаў пасьпешна збройца. Зьрасьнілі, павялічэньні кантынгентнаў арміі, ваенныя канфэрэнцыі і саюзы, а таксама іншыя абаронныя мерапрыемствы зьяўляюцца, побач із завостранай дыпламатычнай іграй паміж Усходам і Заходам, галоўнымі падзеямі апошніх тыдняў.

Гэтак 17 кастрычніка ў Парыжы адбылася канфэрэнцыя міністраў фінансаў пяціх гаспадарстваў, што належаць да заходняй вуніі, на якой былі абгавораны справы фінансаваньня супольнага абароннага пляну. Як падае Лёнданская газета «Дэйлі Гэральд» з 18 кастрычніка, яшчэ на працягу гэтага тыдня адбудзецца ў Лёндане першае паседжаньне камітэту зьбраеньняў заходняй вуніі. Камітэт мае за заданьне правесці размеркаваньне паміж паасобнымі сябрамі вуніі прадукаваньня паасобных родаў зброі. Паводля гэтага заданьнем Вялікабрытаніі будзе прадукаваньне самалётных матараў, Францыі — артылерыйскага аружжа, а Бельгіі — лёгкага аружжа.

Тры скандынаўскія міністры абароны (Швэды, Нарвэгі і Данія) пасьля заканчэньня сваіх нарадаў у Осьлэ паведамлілі ў адмысловым камунікаце, што засноўваецца Міжскандынаўская Абаронная Камісія, якая будзе складацца з 12 сяброў.

Паводля паведамленьня Лёнданскай газеты «Сандэй Графік», дыпламаты за кулісамі нарадаў ЗН у Парыжы вядуць размовы над плянамі, каб замацаваць су-

вязь паміж ЗША і эўрапейскай абароннай сыстэмай. Галоўнаю тэмай гутаркі зьяўляюцца стараньні атрымаць фінансавую помач Амэрыкі для ўзбраеньня.

Амэрыканскі міністар замежных спраў Маршал Грыступіў да арганізацыі цэлае сеткі палітычных і мілітарных саюзаў паміж ЗША і эўрапейскімі краямі. У сувязі з гэтым вядуцца інтэнсыўныя стараньні з мэтай ўдзяленьня Скандынавіі ў абаронную сыстэму заходняй вуніі. Гэтак сама вядуцца прыгатаўленьні да прылучэньня да заходняй вуніі Італіі.

Прэзыдэнт Труман 16 кастрычніка скіраваў на адрас міністэрства абароны загад 15 прыгатаўленьні патрэбных ваенных рэзэрваў. Прэзыдэнт Труман патрабуе ад міністра абароны Форэстэля сваячасовага прыгатаваньня адпаведнай праграмы для перахаваньня гэтых рэзэрваў. Таго-ж самага дня было пададзена да ведама, што ваенны бюджэт ЗША на 1949 г. будзе складацца з астранамічнай сумы 14,4 мільярдаў даляраў. Труман паведаміў, што ягонныя акупэарты прапанавалі ваенны бюджэт на наступны год у вышыні 23 мільярдаў даляраў, але ён абнізіў яго да 14,4 мільярдаў.

Як паведамляюць з Вашынгтону, амэрыканскія міністэрствы замежных спраў і абароны прыгатаўляюць пляны ваеннай помачы заходняй Эўропе. Амэрыканскія, канадзкія і эўрапейскія прадстаўнікі зьяўляюцца тае думкі, што толькі цесная сувязь ЗША і Канады зь некамуністычнай Эўропай у супольным абаронным пляне заходняга сьвету зможэ загарантаваць патрэбную бяспечнасьць.

МАРШАЛЬ АДВЕДАЎ ГРЭЦЫЮ

Міністар замежных спраў ЗША Маршал у канцы мінулага тыдня адведаў Грэцыю, дзе правёў нарады з грэцкім прэм'ерам і міністрам замежных спраў, а таксама быў прыняты грэцкай каралеўскай парай.

У неафіцыйных кругох падаецца, што Маршал спецыяльна цікавіўся вынікамі амэрыканскай помачы для Грэцыі і ваенным палажэньнем гэтага краю. Грэцкія ўрадавыя колы ўважаюць візыту Маршала за «дэманстрацыю супраць тых, што загражаюць незалежнасьці Грэцыі».

Амэрыканскі пасол у Грэцыі Г. Ф. Грэды заявіў на прэсвай канфэрэнцыі, што ход ваенных апэрацый грэцкай урадавай арміі супраць камуністычных паў, станцаў зьяўляецца нездавальняючым. Дзеся гэтага павінна наступіць цясьнейшае супрацоўніцтва паміж грэцкім ўрадам і амэрыканскай ваеннай місіяй у Грэцыі.

МІНІСТАР МАРШАЛЬ НАВЕДАЎ РЫМ

Пасьля заканчэньня сваіх перамоваў у Грэцыі, міністар замежных спраў ЗША Маршал прыбыў у Рым. Тут ён меў гутаркі з італьянскім прэзыдэнтам, прэм'ерам Дэ Гаспэры і міністрам замежных спраў Італіі Сфорца, апрача гэтага міністар Маршал разам із сваёй жонкаю быў прыняты папай. Міністар Маршал заявіў, што супольныя пляны і дзеянні павінны яшчэ мацней замацаваць амэрыканска-італьянскую прыязнь.

КАМУНІСТЫЧНАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ У ПАУДЗЭННАЙ КАРЭІ

У акупаванай амэрыканцамі паўдзённай частцы Карэі ўспыхнула рэвалюцыя. Амэрыканскі дараднік паўдзённакарэйскай арміі ген. Робэрце заявіў: «На маю думку мы маем тут дачыненне з добра падрыхтаванай акцыяй камуністых».

Чытайце, пашырайце і выпісвайце адзіную беларускую газету на эміграцыі — «БАЦЬКАЎШЧЫНУ!».

БУДЗЬМА СІЛЬНЫМІ!

Калі належна ўсьведаміць сабе нашу ролю на эміграцыі ды ўзяць пад увагу сучасны нязвычайна адказны момэнт, дык ува ўсёй сваёй вёлчы ўстаюць перад намі, беларускімі эмігрантамі, вялізарныя абавязкі перад Бацькаўшчынай і народам, якія мусім пры напружаньні ўсіх сілаў і энэргіі праводзіць у жыцьцё. Мы апшыліся на выгнаньні ня толькі таму, каб ратаваць сваё асабістае жыцьцё, але ў першую чаргу па тое, каб нашыя вызвольна-нацыянальныя ідэі, што на Бацькаўшчыне зьяўляюцца бязьлітасна патаптанымі маскоўска-большавіцкім акупантам, захаваць, разьвіваць і маніфэставаць перад сьветам, а калі надыйдзе жадааны момэнт, уліцца першымі ў рады змагароў за іхнае зьдзейсьнэньне. Гэтыя нашыя заданьні палітычнае эміграцыі сяньня асабліва становяцца актуальнымі і няўхільнымі, калі міжнароднае напружаньне па столькі завастрылася, што ўсё палітычны сьвет сур'эзна ўжо лічыцца з магчымасьцю новае сусьветнае вайны, да яе сьпешна прыгатаўляецца, аб ей адкрыта гаворыць. А ўсе мы ведаем, што нацыянальна-вызвольнае пытаньне беларускага народу, як і лёс усіх іншых паняволеных большавізмам народаў, можа быць разьвязанае ў выпалку сусьветнага катаклізму не пры пасьпэным становішчы гэтых народаў, але толькі пры іхным актыўным удзеле.

Дык з увагі на ўсё гэта нам неабходна сур'эзна і цьвяроза задумацца сяньня над тым, ці дастаткова выконваем мы ўзложаныя на нас нацыянальныя абавязкі, ці здаём сабе дакладна справу з таго, да якой вялікай ролі мы на эміграцыі зьяўляемся пакліканымі, ці належна прыгатаўляемся да тае сытуацыі, якая ў сувязі з апошнім напружаньнем можа раптоўна наступіць?

Гэтае пытаньне выклікае, нажал, даволі сумныя думкі, калі належна ўглыбіцца ў нашу эміграцыйную запраўднасьць. Як ведама, мы на эміграцыі маем недастатковую колькасьць інтэлігенцыі для выконваньня нават тае скромнае працы, якую мы самі для сябе запліноўваем, не гаворачы ўжо аб заданьнях значна шырэйшых, што аб'ектыўна стаяць перад намі. Тымчасам спасырод гэтае малое колькасьці нашае інтэлігенцыі толькі пэўная частка патрапіла ўзьняцца панад штодзённага клопаты эміграцыйнага жыцьця і, ня глядзячы на іхны цяжар, пасьвяціць сябе шырэйшай нацыянальнай працы, уважаючы яе за свой просты і натуральны абавязак. Толькі частка нашае інтэлігенцыі ўважае сяньня за патрэбнае ўключыцца ў працэс шырэйшае нацыянальна-вызвольнае дзейнасьці і сумленна выконваць свае абавязкі ў тэй галіне, у якой яна чуюцца здольнай або дзе яна нашымі кіруючымі дзейнікам і ёсьць пакліканая.

Пад цяжарам эміграцыйнага жыцьця і ягонае беспэрспэктывнасьці ў многіх нашых, навет вартасных і здольных людзей голас нацыянальнага сумленьня значна прытупіўся і ў іхным адчуваньні пачынаюць браць верх усякія ніжэйшыя і шкодныя з грамадзкага гледзішча інстынкты. Мы часта ня хочам ці ня можам зразумець, што замест напружанай і распляванай працы ў шырокім маштабе і на адпаведнай вышыні, пачынаем разьменьвацца на дробязі і нярэдка ўпадаем у вір узаемных непаразуменьняў, а навет інтрыгаў, якія параліжуюць агульны працэс нашае нацыянальнае і палітычнае дзейнасьці. Нярэдка можам назіраць, як некаторыя адзінкі, што калісьці былі поўнымі энтузіязмам і безінтэрсуючымі з грамадзкага гледзішча, сталіся сяньня пасьпэнымі і абьякавымі да розных зьявішчаў нашага нацыянальнага жыцьця і ягоных патрэбаў. На сколькі ў некаторых людзей зьнікла пацудзіць адказнасьці, могуць сьветчыць нярэдка факты, калі людзі гэтыя ахвотна, быццам для спорту, прыймаюць на сябе ўсякі адказны становішчы ў нашым руху, што ўскладаюцца на іх шляхам выбараў ці назначэньняў нашымі вышэйшымі дзейнікам, быццам толькі па тое, каб на гэтым становішчы нічога не рабіць, а гэтым самым тармазіць зьвязваю з гэтым становішчам працу. Ня менш шкоднымі бываюць выпадкі, калі ў некаторых людзей разьвілося цераз меру пачуцьцё эгаізму і хвараблівае амбіцыі да тае ступені, што яны могуць лёгка адыйсьці ад адказнай грамадзкай дзейнасьці, злосна ей перашкаджаць або навет перайсьці ў варожы лягер, калі яна праводзіцца не паводля іхнае думкі або калі пры гэтым была патражана іхна амбіцыя.

Ня можна аднесці да дадатніх рысаў многіх нашых людзей даволі вялікую адсутнасьць пачуцьця грамадзкага здысьціпнаваньня і належнае пашаны да іншых супрацоўнікаў і собскіх формаў арганізацыйнага жыцьця. Гэта ў сваю чаргу прыводзіць да расслабленьня арганізаванасьці і скаардынаванасьці ў працы і да падрыву аўтарытэту існуючых нашых арганізацый. Таму многія нашыя людзі ў сваёй грамадзкай, часамі навет вельмі вартаснай працы ходзяць зусім самапасам, дзякуючы чаму паўстае шкодная аднабаковасьць у працы і адныя ейныя дзялянкі бываюць тады занябанымі за лік іншых

СПРАВА БЭРЛІНА НЯ РУШЫЛАСЯ ЗЬ МЕСЦА

Таксама другое паседжаньне Рады Вясьпечнасьці, што адбылося 19 кастрычніка, не кранула зь месца справы разьвязаньня Бэрлінскага пытаньня. Дэлегацыі трох заходніх гаспадарстваў далі на гэтым паседжаньні падрабязныя адказы на пытаньні, пастаўленыя ім старшынё Рады, а іменна: што прывяло да блякады Бэрліна і ў якім стане знаходзіцца блякада на сьнянзі, чаму былі 30 жнівенья спыненыя Маскоўскія перагаворы, што ў гэтай справе вяліся, зь якой прычыны былі перарваны перагаворы чатырох гаспадарстваў у гэтай справе.

Савецкі дэлегат Вышыньскі адмовіўся даць якія-небудзь высьнэньні ў гэтай справе. Падчас паседжаньня ён усё час маўчаў і рабіў толькі псьмовыя зачэжкі. Старшыня Рады адлажыў паседжаньне ў гэтай справе да 22 кастрычніка, зазначыўшы, што Рада Вясьпечнасьці спыніцца цяпер над тым, якія ўжыць мерапрыемствы дзеля разьвязаньня Бэрлінскага пытаньня.

ЖАЛЕЗНАЯ ЗАСЛОНА — ГЭТА «БАЙКА»

Палітычная камісія ЗН прадаўжае безрэзультатна далейшую працу над пытаньнем кантролі атамнае энэргіі. На паседжаньні 18 кастрычніка заходнія гаспадарствы далі Савецкаму Саюзу да зразуменьня, што яны ня зьнішчаць свайго запасу атомных бомбаў, пакуль ня будзе створаная поўная гарантыя, што Савецкі Саюз ня будзе прыгатаўляць такой самай зброі ў сакрэце за жалезнай заслонай і за зачыненымі дзьвярамі. Амэрыканскі дэлегат заявіў, што заходнія гаспадарствы ніколі ня выкажыць сакрэтна атамнае бомбы і заўсёды будуць прадаўжаць сваё збраеньне, пакуль камуністыя будуць жыць у сваім «таемным сьвеце». Савецкі дэлегат Малік назваў сьцьверджаньне амэрыканскага дэлегата аб жалезнай заслоне і замкнутых дзьвярах «байкай». Ён заявіў, што няма ніякой жалезнай заслоны і што адзіным справядлівым разьвязаньнем справы атамнае энэргіі ёсьць прапанова Савецкага Саюзу.

БАІ У ПАЛЕСТЫНЕ ІЗНОЎ ПАЧАЛІСЯ

У Палестыне пасля даўжэйшага перамір'я ізноў пачаліся зацятты баі. У Ерузаліме пачалі жыды ад наступу на арабскія становішчы. Жыдоўскія кварталы гораду знаходзяцца пад абстрэлам арабскай артылерыі. У Нагэб, пустынным часці паўднёвай Палестыны змагаюцца жыдоўскія і эгіпцкія аддзелы.

Як паведамляецца з Гайфы, жыдоўскія і арабскія камуністы ў Палестыне паведамілі, што яны 22 кастрычніка задзіночаюць у адну камуністычную партыю Палестыны. Мэтаю гэтае партыі будзе стварэнне адзінага палестынскага гаспадарства для жыдоў і арабаў.

Рада Бяспечнасці пастанавіла 19 кастрычніка звярнуцца да жыдоў і арабаў з дамаганнем безадкладнага спынення вясных дзеянняў. Урад Ізраэлю выразіў сваю гатовасць падпарадкавацца гэтай пастанове.

НОВАЯ ГРУПА УПА У БАВАРЫ

Як падае ўкраінская газета «Час» (з 3.10.48), у другой палавіне верасня прыбыла з Украіны ў амэрыканскую зону Нямеччыны невялікая група ваякаў УПА, ужо сёмай з чаргі, якая яшчэ ў ліпені сёлета перабывала ў ваколіцах Львова. Ваякі УПА раскажваюць, што вуліцамі Львова днямі і ночамі прасоўваліся ў кірунку на захад вялікія бальшавіцкія вайсковыя транспарты. Савецкія жаўнеры гаварылі ціхачом людзям, што яны ідуць «на вайну із згінілым захадом, каб вызваліць нешчаслівых пралетараў з пад капіталістычнай тыраніі». У СССР паўе цяпер псыхоза хуткае вайны.

Як і папярэднія сябры зброі, ваякі УПА мусілі працірацца скрозь густыя заставы і некалькі раз уступаць у баі з чэхаславацка-бальшавіцкімі спэцадзэламі. Усе-ж такі ім пашчаслівіла перайсці праз тры мардонны і шчасліва дабіцца да прызначанай мэты. Чэска-баварскую мяжу перайшлі яны ў ваколіцах Гофу.

Як даведваемся, у канцы верасня перайшлі ў ваколіцах гораду Пасаў чэхаславацка-баварскую граніцу яшчэ дзве групы жаўнераў УПА, якія з чаргі зьяўляюцца ўжо восьмай і дзевятай групай, што яшчэ летам гэтага году выйшлі з бацькаўшчыны і шчасліва дабраліся да тэрыторыі амэрыканскае акупацыі.

Дзялянак. І гэта бывае якраз тады, калі патрэбная як найбольш плянавая і скаардынаваная дзейнасць ды адпаведная расстаноўка сілаў у залежнасці ад патрэбаў і здольнасцяў людзей, без якой мы ніколі ня зможам належна ахапіць усіх тых заданняў, што ставяцца перад намі.

Сяньняшнія палажэнне беларускага народу пад гнётам жорсткае бальшавіцкае няволі зьяўляецца вельмі цяжкае, навет трагічнае, калі працэс ягонага духовага і фізічнага вынішчэння ня ведае ніякіх граніцаў. Ня так ужо проста можа быць развязаная ягоная будучыня навет у выпадку поўнага знішчэння бальшавізму. Трэба не забывацца аб тым, што калі, прыкладам, бальшавізм будзе знішчаны, то зьявіцца іншыя варожыя нашым нацыянальным і дзяржаўна-незалежніцкім інтарэсам сілы, што будуць за ўсякую цану імкнуцца коштам нашае далейшае няволі збудаваць сваю магутнасць і матэрыяльны дабрабыт.

Дзеля гэтага для ажыццяўлення нашых нацыянальна-вызвольных ідэяў трэба многа ахвярнай працы, безагляднага змагання і палітычнага розуму, каб змагчы паспяхова супрацьстаяць новым агрэсіўным плянам. Да гэтае вялікае мэты мы павінны прыгатаўляцца ўжо цяпер, у гэтым кірунку усведамляць і кансалідаваць нашыя собскія сілы, і ў гэтым-жа кірунку рэчы адпаведную дыпламатычную і прапагандовую работу на вонкі. І якімі-ж наўнымі на фоне гэтых вялізарных і трудных нашых заданняў бываюць пагляды некаторых нашых людзей, якім здаецца, што з момэнтам новае вайны і знішчэння бальшавізму само сабой аўтаматычна будзе развязанае і нашае нацыянальнае пытанне ў духу нашых собскіх пажаданняў. Такія наўныя пагляды таксама бываюць адной з прычынаў, што некаторыя нашыя людзі так абьякава глядзяць сяньня на нашыя агульнанацыянальныя патрэбы, думаючы, што справу нашую нехта зробіць за нас і бяз нас.

Успомненія тут і многія няўспомненія адмоўныя бакі нашае эміграцыйнае запраўднасці не зьяўляюцца нашымі нацыянальнымі заганамі; у ня меншай меры яны таксама спатыкаюцца і сярод іншых эміграцыяў. Але гэта зусім не азначае, што мы павінны на іх не звяртаць увагі і не старацца іх перамагчы, тым больш, што і іншыя нацыянальнасці сьмела і адкрыта змагаюцца з усякімі непажаданымі і шкоднымі праявамі ў сваім грамадзкім жыцці.

Мы навет асабліва павінны быць да сабе суровымі і многа вымагаючымі, бо нашае палажэнне, як народу, што перад гэтай вайной ня меў сваёй дзяржаўнасці, куды горцае і цяжэйшае, чымсці тых народаў, што толькі ў выніку гэтае вайны сваю дзяржаўнасць страцілі. Дзеля гэтага было-б нашым праступкам, калі-б мы, як страўсь, палахліва хавалі галаву ў пясок і замыкалі вочы на ўсе тыя адмоўнасці нашага нацыянальнага жыцця, што нас раскладваюць і беспатрэбна вынішчаюць нашыя сілы. Трэба мець трохи цывільнае адвагі і добрае волі, каб у працэсе разумнай, ня злоснай, але ўсведамляючай, крытыкі адкрыць перад многімі намі ўсе непажаданыя асаблівасці нашага грамадзкага жыцця. Трэба шырокай усведамляючай і пераўзгадавальнай працы, каб гэтых заганаў пазбыцца. Шляхам належнага зразумення нашага запраўднага палажэння і нашых найбольш істотных нацыянальных патрэбаў мы мусім вырабіць у сабе глыбокае пачуццё абавязку і адказнасці, узвысіцца панад нашыя штодзённыя клопаты, перамагчы нашыя людскія слабасці і стацца ўзапраўды сільнымі, каб выканаць тыя вялікія заданні, што ўзлажыла на нас Бацькаўшчына.

Савецкі атамны горад

Дзе знаходзіцца ў Расеі цэнтр досьледаў і прадукцыі атамнай энэргіі? Ці можа варожае лётніцтва дасягнуць гэтае мясцовасці і яе знішчыць?

Цяпер ужо ведама, што савецкі атамны горад знаходзіцца ў савецкай аўтаномнай рэспубліцы Тана-Тува, што ляжыць на паграніччы Сібіру і Манголіі. Гэтая рэспубліка знаходзіцца ў глыбокай даліне, якая зьяўляецца акружаная высокімі горамаі. Толькі самалёты з кабінамі высокага ціску могуць пералезць праз гэтыя горы. Толькі пара пасаў далін злучае Тана-Тува з Сібірам і Манголіяй. Але яны зьяўляюцца такімі вузкімі, што можа паспяхова іх праз доўгі час барацьба адна добра ўзброеная рота. Таксама і паветраныя налёты былі-б тут беспаспяховымі.

На працягу доўгіх стагоддзяў карысталіся манголы краем Тана-Тува, як галоўным пунктам для сваіх ваенных находаў на сярэдні і заходні Кітай. Гэта ёсць натуральнае крэпасць вялізарных разьмераў, якая зьяўляецца поўнасьцю незалежнай ад вонкавага сьвету. Клімат тут таксама спрыяльны для збожжа і гадоўлі быдла. Тут выплываюць тры вялікія рэкі: даліна мае дастатковую колькасць вады. Пры яе помачы ёсць навет магчымасць прадакуваньня электрычнай энэргіі. У суседніх горах знаходзіцца дастатковая колькасць жалеза, вугальля, золата, серабра, плятыны, ірыдыюму, мангану, азбесту, графіту і г. д., дзякуючы чаму можа тут быць разбудованая зусім незалежная прамысловасць. Магчыма яшчэ большага значэння ёсць факт,

Несамавіты праект

Р. Кросман у вадным Лёнданскім часопісе запрапанаву заходнім гаспадарствам эвакуаваць самалётамі на Захад насельніцтва сваіх сэктараў Вэрліна і такім чынам раз назаўсёды развязаць адным махам пытанне савецкай блякады гэтага гораду. На думку Кросмана, няма патрэбы так пастойліва трымацца «некалькіх квадратных кілёметраў руінаў на 200 км. у глыбіні савецкай зоны». Больш мэтазгодна затое запрапанавач дум з палавінаю мільёнам немцаў зрабіць выбар: або вырачыся сваёй маемасці і пераехаць на Захад або астацца ў Вэрліне пад савецкай акупацыяй. Паводля падлічэнняў Кросмана, што дня можна было-б перавозіць самалётамі найменш 20.000 чалавек. «Калі-б мы гэта пачалі сто дзён перад гэтым на пачатку блякады, то мы ўжо перавезлі-б палавіну насельніцтва заходніх сектараў Вэрліна. Гэта плян, які адабраў-бы расейцам мову».

АНТЫКАМУНІСТЫЧНАЯ ЛІГА «ДЭМІНФОРМ»

Апошнім месяцам у сталіцы Аргентыны Буэнос-Айрэс задзіночыліся беларускія, харвацкія, славінскія, эстонскія, літоўскія, латыскія, румынскія, мадзярскія і украінскія нацыянальныя арганізацыі, стварыўшы Антыкамуністычную Лігу Панявольных Народнаў Эўропы — Дэмінформ».

10.000 НОВЫХ ЛЁТНІКАЎ ЗША ДЛЯ ЭЎРОПЫ

Амэрыканскія лётніцкія сілы 17 кастрычніка сьпешна запатрабавалі паклікання 10.000 былых лётнікаў для Вялікабрытаніі, заходняй Эўропы і для абслугоўвання транспартаў у Вэрліне. Гэтыя лётнікі будуць абслугоўваць амэрыканскія лятуючыя звышкрэпасці, што знаходзяцца ў эўрапейскіх краях.

А. Дзідэ.

СУЧАСНЫЯ ПРАБЛЕМЫ БЕЛАРУСКАЕ ВОНКАВАЕ ПАЛІТЫКІ

Вонкавая палітыка кажнага народу мусіць уважліва сачыць за баромэтрам сусветнае палітыкі і свае часова рэагаваць на зьмену кірунку ейнае стрэлкі. Гэта азначае, што пры захаванні сваіх асноўных **назменных мэтаў**, у рамках прынятае на даўжэйшую перспектыву свае вонкава-палітычнае канцэпцыі, яна не пазбаўленая выпадкаў **маняць свой курс** у залежнасці ад вымогаў часу і зьмены ўкладу сілаў у міжнароднай палітычнай сытуацыі. Гэтае-ж апошняе патрабуе ад дыплёмаў шукаць у такіх выпадках новыя надзейныя сродкі і спосабы забяспечэння інтарэсаў свайго народу, вымагае перагляду заданняў і практыкі свае вонкавае палітыкі, унясення ў яе большых ці меншых карэктаў, ато і рэвізіі самае канцэпцыі.

Нам выдаецца, што перажываны сяньня мамэнт — мамэнт пошукаў новае сыстэмы міжнароднага парадку і стабілізацыі, якія-б забяспечылі ўсім народам мір і свабоду, — ставіць і перад намі, беларусамі, патрэбу перагляду асноўных прынцыпаў нашае вонкавае палітыкі, спрыяваньня і скарачаваньня ейных галоўных лініяў ды аўтарытэтнае апрабаты нашым найвышэйшым дзяржаўным органам — Радаю БНР.

З гэтае прычыны мы і важымся выказаць свой пагляд на нашу сьняньняшнюю вонкавую палітыку. Пры гэтым мы ня будзем спыняцца на ейных асабных дэталях, а паспрабуем раскрыць пастаўленую праблему толькі ў вагульных зарысах.

Найлепш мусім сабе выразна ўявіць усе тыя рэчы бакі, якія становяць адзіную суцэльнасць гэтае складанае праблема. Гэта патрэбна дзеля таго, каб развязаць кажнага канкрэтнага пытаньня вонкавае палітыкі шукаць заўсёды ў той роўніцы, да якой гэтае пытаньне належыць. Вось-жа, на нашую думку, такімі асноўнымі бакамі разглядае праблема ёсць: 1) мэты вонкавае палітыкі, 2) ейныя выходныя прынцыпы, 3) канцэпцыя, разьвітая ў стройную сыстэму, 4) актуальныя заданні і практыка.

Дазволім сабе спыніцца на трох першых з гэтых бакоў асобна.

што ў Саянскіх горах, якія акружаюць гэтую даліну, знаходзяцца вялізарныя пячоры даўжынёю цэлыя кілёметры. Часткава зьяўляюцца яны натуральна паустальмі, часткава — гэта былыя капальні з мангольскіх часоў. У гэтых падгорных пячорах уладжаны для прадукцыі атамнай энэргіі могуць быць поўнасьцю забяспечанымі перад лётніцкімі атакамі, а навет перад атакамі атамных бомбаў.

Допадам, што гэтыя паведамленні апіраюцца не на беспадстаўных прыпушчэннях, зьяўляецца факт, што меснае насельніцтва гэтай «аўтаномнай рэспублікі», якое складалася з 70.000 чалавек, ужо пераселенае ў паўднёвы Сібір і ў Туркестан. Ад часу першага выбуху атамнае бомбы ў Гірашыме, знікла із балонаў савецкае прэсы назва гэтае рэспублікі. Ніхто ня мае права ў гэтую краіну ўехаць. Даліны, што вядуць у гэтую краіну, пільнуюцца сільнымі аддзеламі НКВД. Ад часу да часу ідуць сюды цяжка наладаваныя цягнікі з нямецкімі і іншымі інжынерамі, а таксама із знявольенымі канцэнтрацыйных лягераў. Тана-Тува праглынае ўсіх гэтых людзей, бо адгэтуль ніхто ўжо не вяртаецца, апрача савецкіх давераных асобаў. У працягу ад 1946 да 1947 г. было выслана ў Тана-Тува аж 30 групаў вучоных спецыялістаў з мэтай праводжання «навуковых эксперыментаў». Таксама была туды завезена вялізарная колькасць фабрычнага матэрыялу і сыравіны.

(Паводля «Ім. Аўсланд».)

Гэты капітуляцыйны праект спаткаўся ў цэлым сьвецце з галасамі здзіўленьня, а навет пратэсту. Гэтак нямецкі тыднёвік «Эхо дэр Вохэ» на гэтую тэму піша:

«Перадусім эвакуацыя не павінна аграічывацца толькі да Вэрліна. Свабода і правы чалавека не зьяўляюцца геаграфічнымі паняццямі, што адносяцца выключна да насельніцтва нямецкае сталіцы». І аўтар тады кансэквэнтна цьвердзіць, што такі эвакуацыйны плян павінен абняць усё дэмакратычнае нямецкае насельніцтва савецкае зоны. Далей ён падае іншую раду разьвязаньня гэтае праблема:

«Эвакуацыя Вэрліна? Згода! Але не эвакуацыя яго дэмакратычных мільённых масаў на Захад, але эвакуацыя Саветаў, г. зн. прадстаўнікоў таталітарнага і тэрарыстычнага гаспадарства на Ўсход. Такое разьвязаньне справы адказвала-б духу Харты Задзіночаных Нацыяў і пастановам аб дэмакратызацыі нямецкага народу, каторы ня можа быць кіраваны сьмяротнымі ворагамі дэмакратызму».

Нямецкі часопіс падходзіць да гэтага пытаньня вельмі эгістычна. Ён прапануе эвакуацыю бальшавікоў толькі з тэрыторыі Нямеччыны на Ўсход. А чаму не далей? Гэтаксама на нерасейскіх землях Савецкага Саюзу і на тэрыторыі сатэліцкіх гаспадарстваў бальшавізм зьяўляецца чужым, варожым і накінутым гвалтам творам. Усе нерасейскія народы Савецкага Саюзу з аружжам змагаліся супраць бальшавіцкае навалы і толькі дзякуючы таму, што дэмакратычны Захад даў Саветам свабодную руку на нашых тэрыторыях, сталіся яны ахвярамі бальшавіцкае няволі. Мы парадзілі-б эвакуаваць бальшавікоў з усіх захопленых імі гвалтам тэрыторыяў проста туды, дзе бальшавізм нарадзіўся.

АСНОЎНЫЯ МЭТЫ НАШАЕ ВОНКАВАЕ ПАЛІТЫКІ

Якія-ж асноўныя мэты беларускае вонкавае палітыкі?

Гэтыя мэты былі сфармуляваныя Радаю БНР яшчэ 30 год таму назад, калі яна з уважэння 1-га ўсе-беларускага Кангрэсу, як найвышэйшы орган створаных правоў беларускага народу, пераняла ўладу ў Беларусі ў свае рукі. 21-га лютага 1918 г. у 1-ай Устаўной Грамаце яна заявіла, што «**Беларускі народ павінен здзейсніць свае права на поўнае самавызначэнне**». Гэтая гістарычная формула яшчэ шырэй, бо аж у шэсьць асобных тэзаў, была разьвітая 3-эй Устаўной Граматай 25-га Сакавіка 1918 г. У ёй чытаем: «**Цяпер мы, Рада БНР, (1) скідаем із Роднага Краю апошняе ярмо, якое было накінута расейскім царызмам на наш вольны і незалежны Край. (2) Ад гэтага часу Беларуска Народная Рэспубліка абьяшчаецца незалежнай і вольнай дзяржавай. (3) Самі народы Беларусі, у васобе свайго Устаноўчага Союму, пастанавіць аб будучых дзяржаўных сувязях Беларусі. (4) На падставе гэтага традыцыйнае сілу ўсе старыя дзяржаўныя сувязі, якія далі магчымасць чужому ўраду падпісаць і за Беларусі Трактат у Берасці, што забівае на сьмерць беларускі народ, дзелячы зямлю яго на часткі... (5) БНР павінна абняць усе землі, дзе жыве і мае лічбовую перавагу беларускі народ... (6) Абьяшчаючы аб Незалежнасці БНР, Рада яе ўскладае надзею на тое, што ўсе любячыя волю народы памогучь беларускаму народу ў поўнай меры здзейсяніць яго палітычна-дзяржаўныя ідэалы**».

Дзеля таго-ж аднак, што «любячыя волю народы» не дапамагалі ў 1918 — 21 г.г. беларускаму народу ўтрымаць і «здзейсяніць яго палітычна-дзяржаўныя ідэалы», — наш народ зноў трапіў у няволю, а ягоную зямлю «любячыя волю народы» на вачох цэлага сьвету падзялілі міжсобку. Таму мэты нашае вонкавае палітыкі, сфармуляваныя 30 год таму назад Радаю БНР, застаюцца нязьменнымі і на сьняньня і аж да часу здабыцця і замацаваньня беларускім народам свае нацыянальнае ўлады ў Беларусі. Іх можна было-б толькі перакласці на нашу сучасную дыплёматычную мову.

БАЛТЫКА-ПОНТЫ-КАСПЭЯ

Побач з існуючымі ўжо канцэпцыямі будучай міжгаспадарстваўскай сувязі народаў, паняволеных сяньня бальшавізмам, рэпрэзэнтанымі Фэдэральным Клюбам Народу Сярэдня-Ўсходняй Эўропы, Антыбальшавіцкім Блэкам Народу, Інтэрнацыяналам Свабоды, Прамэтарэўскай Лігай Атлантычнай Хартыі «Праметэй», паўстаў у некаторых украінскіх колах яшчэ новы праект — Балтыйска — Чорнаморска — Каспійскай канфэдэрацыі. Дзеля таго, што гэты праект сам па сабе зьяўляецца даволі цікавым, пастараемся ў парадку інфармацыі пазнаёміць з ім шырэішыя колы беларускага грамадзянства.

На гэтую тэму рэд. О. Зыбачынскі зьявіўся ў 15 і 22 верасня два артыкулы ў украінскай газэце «Промінь», што выходзіць ў Аўстрыі.

Аўтар на пачатку сьцьвярджае, што сяньня ўжо сталася ясным, што іводзіць народ ці гаспадарства ня можа быць самавыстархальным. Аўтаркія — гэта ўжо пусты гук. Вось-жа дзеля гэтага мы ўжо перажылі «крывавае сярэднявечча» гітлерызму і перажываем «чорную рэакцыю» расейскага бальшавізму. Яны давялі сьвет да поўнае руіны й хаосу.

Спробы знайсці выхад з гэтае сытуацыі спрычынілі паўстаньне розных палітычных канцэпцыяў у форме гаспадарстваўскай блэкаў ці вялікапрасторавых аб'яднаньняў: канцэпцыі Пан-Эўропы, Заходняй Вуніа, на грунце эміграцыі — Інтэрмарыном, або Фэдэрацыя Сярэдня-Ўсходняй Эўропы і г. д. Аўтар уважае, што бальшыня гэтых канцэпцыяў зьяўляецца каньонктурнай або прапагандава-мэханічнай канструкцыяй, якая па сваёй структуры часта разыходзіцца із сваімі мэтамі, а сваімі функцыямі — з патрэбамі жыцьця. Бо кожная канцэпцыя, калі яна хоча быць доўгатрывалай, павінна арганічна вырастаць з жыцьця, зь ягоных гістарычных працэсаў змаганьня. Дзеля гэтага ў васьнове ўсякай вялікапрасторавай канцэпцыі павінны ляжаць наступныя прынцыпы:

1. **Арганічнасьць і рэальнасьць аб'яднаньня**, як культурна-гістарычнае й палітычна-эканамічнае жыцьцёвае адзінства, а не мэханічны зьлепак.

Вызвольная рэвалюцыя народаў на прасторы ад Балтыкі й Адрыятыкі праз прадоўжаную Эўропу — паўночна-заходнюю Азію да Ціхага Акіяну — гэта жывая сучасная рэчаіснасьць, якая ў напружаным вызвольным змаганьні цэментуе жывыя асновы сваё перамогі ў вялікапрасторавай канцэпцыі суаходнага Інтэркантынэнта.

Гарантыяў доўгатрываласьці гэтай канцэпцыі ёсьць небясьпека москоўска-нямецкага ціску. Аўтар цьвярдыць глядзіць на супольнасьць змаганьня й будучага жыцьця народаў гэтага вялікапрасторы. Ён сьцьвярджае, што сярод іх яшчэ шмат розных жыцьцёвых разыходжаньняў і не перажытых імперыялістычных імкненьняў. Таму ідэя канфэдэрацыі народаў Інтэркантынэнта толькі нараджаецца сярод канвульсыў сучаснае Гісторыі. Яе поўнае ажыцьцяўленьне — палітычная праграма будучыні.

2. **Дабравольны ўдзел зацікаўленых народаў**. Тут можа быць толькі адзін прымус, гэта прымус свабоды.

3. **Раўнапраўнасьць усіх народаў-удзельнікаў**.

4. **Разьмежаваньне нацыянальна-гаспадарстваўскай тэрыторыяў паводля этнаграфічнага прынцыпу**.

5. **Пашана гаспадарстваўска-палітычных вартасьцяў і сацыяльных сваясаблівасьцяў народаў-удзельнікаў**.

Канфэдэрацыя — сяньня адзіная арганічная й рэаль-

ная палітычная форма вялікапрасторавых аб'яднаньняў. Пад канфэдэрацыяй аўтар разумее трывалую форму ўсебаковага супрацоўніцтва дзеля супольнае абароны й гарманійнага разьвіцьця самастойных нацыянальных гаспадарстваў.

Досьлед гісторыі й сучасныя падзеі змушаюць народы, пражываючы на вялікапрасторы між Балтыйскім, Чорным і Каспійскім морамі, да задзіночаныя ў канфэдэрацыю трымор'я, як аснову незалежных нацыянальных гаспадарстваў: Эстоніі, Латвіі, Летувы, Беларусі, Польшчы, Украіны, Казакіі, Паўночнага Каўказу, Грузіі, Азербайджану й Армэніі.

Да канфэдэрацыі трымор'я маглi-б заўсёды прыступіць Румынія й Славакія на захадзе, Фінляндыя на поўначы й Туркестан на ўсходзе. Такая канфэдэрацыя не выключала цясьнейшых рэгіянальных саюзаў — фэдэрацыяў, як фэдэрацыя народаў Каўказу і г. д.

Канфэдэрацыя Балтыка — Понты — Каспіі забясьпечвае поўнасьцю ўсебаковыя інтарэсы кожнага ўдзельніка ў кірунку:

1. Суверэннага існаваньня й усебаковага разьвіцьця.

2. Пасьпяховае абароны супраць москоўскага й нямецкага імперыялізмаў.

3. Гарманійнага дапаўненьня й абмену сыравінамі й рознымі іншымі таварамі.

4. Паўстаньне ў мэтах разьвіцьця гандлю й прамысловасьці аднастайнае сыстэмы наземнага й воднага транспарту, прадоўжанага трыма марскімі шляхамі на поўначы, паўдні й усходзе.

5. Узбагачэньне гістарычнага патэнцыялу жыцьця кожнага паасобку й усіх разам, ліквідацыі гістарычных антаганізмаў і непаразуменьняў, якія часта служылі прычынай нашых нацыянальных катастрофаў, як асабліва антаганізм: польска-украінскі й польска-беларускі.

Тут аўтар зазначае, што ў інтарэсах самога польскага народу, ягонага супрацоўніцтва з суседзьмі ўсходу, а таксама ў інтарэсах міжнароднага міру — **польскі імперыялізм мусіць зьнікнуць** (падкрэсьленьне аўтара). Польшча напасьледак павінна зьліквідаваць гэныя асудныя для яе тры фронты сваё гісторыі, калі ня хоча быць далей прычынай вайны й хаосу на Ўсходзе Эўропы.

Аднак — сьцьвярджае аўтар — канфэдэрацыя Балтыка — Понты — Каспіі зьяўляецца рэальнай палітычнай неабходнасьцю навет тады, калі б Польшча адмовілася ад яе. Дзякуючы канфэдэрацыі свабодалюбныя народы ўсходняй Эўропы ўзмоцняць сваё незалежны гаспадарствы й стануць вырашальным дзейнікам сусьветнае палітыкі.

У другой частцы свайго артыкулу аўтар падрабязней аналізуе кааліцыю народаў Балтыка — Понці — Каспіі. Ён разьдзяляе яе на тры прыродныя аб'яднаньні: 1. Балканска-Прыдунайскае, 2. Балтыйска-Чорнаморска — Каспійскае, сьцьвярджаючы, што ключом і сэрцам гэтага Інтэркантынэнта будзе заўсёды канфэдэрацыя Балтыка — Понты — Каспіі.

Далей аўтар аналізуе першае й трэцяе аб'яднаньне, Балканска-прыдунайскі прастор ён называе брамай да сэрца Эўропы й адначасна мостам Эўропы на Влізкі Ўсход. Таму народы гэтага прастору будучы заўсёды ахвярай захопнікаў, калі Балканы не задзіночацца ў моцны саюз. Войскі трэцяга райху стараліся апланаваць гэтую браму цэнтральнай Эўропы, а цяпер Саветы атакуюць яе апошні апорны пункт — Грэцыю. Балканска-

роднага права, суб'ектам суверэнасьці — хоча быць вольным і незалежным народам у сям'і іншых вольных народаў сьвету. І гэта тым балей, што свайго дзяржаўна-незалежніцкага жыцьця нікому — ні Расеі, ні Польшчы — не пераклаваў. Гэтае законнае права ад яго было адабранае сілаю.

Такое разуменьне волялюбнасьці беларускага народу поўнасьцю пакрываецца й ня можа не пакрывацца зь ягоным шчырым і прыродным вызнаньнем ды пашанаваньнем свабоды іншых народаў.

Гэта абавязвае нас: а) весці сваю вонкавую палітыку самастойна, нікім няпрошаным «апякуном» — імперыялістам яе не пераклаваўчы, б) з поўнай рашучасьцю асудзіць і адкінуць усялякага роду перакінчытва й арыентацыя ў розныя чужанацыянальныя бакі, як спрэчнае з воляю самога народу, згубнае палітыканства некаторых рэнэгацкіх беларускіх групаў, што ў сваёй арыентацыі на кагось із гістарычных ворагаў беларускага народу спрабуюць дачэпліваць Беларусь да чужых дзяржаўных канструкцыяў і то дачэпліваць сылепа й безасьцярожна. Такім рэнэгатам беларускага народу мы мусім заявіць, што яны ня маюць нічога супольнага з волялюбнымі імкненьнямі свайго народу, а таму шлях ласей зусім не займаюцца гульнёю ў палітыку, каб не рабіць шкоды нашаму нацыянальна-вызвольнаму руху.

2) **Міралюбнасьць** беларускага народу, ягонае імкненьне жыць у міры й згодзе з сваімі суседзьмі і з усімі іншымі народамі сьвету; аднак пад умоваю, што й іншыя народы таксама ня будуць парушаць мірнага сужыцьця з намі й адмовяцца ад сваіх імперыялістычных агрэсіў на нашу тэрыторыю.

3) **Рэалістычнасьць** у падходзе да плянаваньня сваё вонкавае палітыкі; поўная сьведомасьць таго, што вонкавая палітыка практычна ніколі ня кіруецца сантымэнтальнымі інтэнцыямі, хоць і апрацавана на высокім гуманітарным ідэалам; нязломнае датрымоўваньне аксыёмы, згодна якое ў васьнове вонкавае палітыкі павінен ляжаць прынцып найліпшэйшага сьцеражэньня дзяржаўных нацыянальных, эканамічных, культурных і ўсялякіх іншых інтарэсаў, што й павінна вызначаць нашае становішча ў розных міжнародных паразаўмецтвах і сувязях.

Прыдунайская канфэдэрацыя зьяўляецца, напасьледак, прыроднай і рэальнай складовай часткай — заходнім крылом кааліцыянага забясьпечаньня ладу й свабоды народаў Інтэркантынэнта.

Здругога боку народы Ідэль-Уралу, Туркестану й Сібіру цесна зьвязаны з народамі ўсходняе Эўропы ня толькі сваімі прыроднымі багацьцямі, ня толькі тым, што гэтыя прасторы палітыя потам і крывёю мільёнаў нашых суродзічаў, але й сваім вызвольным змаганьнем, сваім імкненьнем да свабоднага й незалежнага жыцьця. Гэта давялі ня толькі народы Ідэль-Уралу й Туркестану ўжо ў часе першае сусьветнае вайны й пасля яе, але й народы Сібіру. Багацьці гэтых прастораў мусіць быць вырваны з рук расейскага імперыялізму, які выкарыстоўвае іх на ланцугі няволі шматлікіх народаў Эўропы й Азіі. Паўночная Азія павінна быць уключана ў сыстэму Эўропы дзеля забясьпечаньня ейнае свабоды шляхам прызнаньня права самавызначэньня таксама народам гэтага прастору.

Вялікапрасторавое аб'яднаньне народаў паўночнай Азіі магчымае ў форме Уральска-Прыамурскага саюзу ці Сібірска-Туркестанскай канфэдэрацыі. Гэта прыродная складова частка, усходняе крыло кааліцыянага забясьпечаньня ладу й свабоды народаў Інтэркантынэнта. Дзеля гэтага самавызначэньне народаў паўночнай Азіі павінна стацца нязьменнай замежна-палітычнай праграмай канфэдэрацыі Балтыка — Понты — Каспіі.

Такім чынам цэнтрам Інтэркантынэнта мусіць стацца Балтыйска — Чорнаморска — Каспійская канфэдэрацыя, ягонае левае крыло Балканска-Дунайская канфэдэрацыя зьяўляецца флянгам процінямецкага фронту, ягонае правае крыло: Сібірска-Туркестанская канфэдэрацыя — флянг супраць агрэсіі Масквы.

На такіх асновах аўтар уважае збудоваць магчымасьцю забясьпечаньня будучыні нашых народаў, канцэпцыю нашага змаганьня й непарушнага суверэннага існаваньня. Зьяўляецца гэтай канцэпцыя рэальнай? Бяз сумлеву. Балканска-Прыдунайская канфэдэрацыя й сама Балтыка — Понты — Каспіі могуць быць без асаблівых цяжкасьцяў зрэалізаваныя. Правае-ж крыло — Сібірска-Туркестанская канфэдэрацыя, на нашу думку, зьяўляецца хутчэй праекцыяй на будучыню, хаця й не такую ўжо далёкую й не немагчымую.

Б-ц.

РАБОТНИЦКАЯ ПАРТЫЯ АБ ЗАХОДНІЙ ВУНІ

Ангельская работніцкая партыя выдала надаўна брашуру ў справе заходняй вуні гаспадарстваў, у якой між іншым пішацца: «Эўрапейская вунія павінна стацца трэцяй сілай у міжнацыянальных дачыньнях, роўнай савецкаму або амэрыканскаму блэку». Гэта вунія дазволіць Эўропе вызваліцца з гаспадарскае залежнасьці ад ЗША й пасьпяхова супрацьстаіцца плянам савецкае агрэсіі.

НА ЎЗБРАЕНЬНЕ ЗАХОДНІЙ ВУНІ

Амерыканскі рэспубліканскі сэнатар Кэпэр у сваёй прамоўе 10 кастрычніка заявіў, што наступны амэрыканскі кангрэс, які зьбярэцца ў студзені 1949 г., займецца паўнамоцтвамі для помачы на ўзбраеньне заходняй вуні ў вышні двух мільярдаў даляраў. Паводля ягонага пагляду будзе хутка афіцыйна адкінутая думка, што ўдасца захаваць мір паміж заходнімі дэмакратыямі й Савецкім Саюзам дарогай дыпламатычных пагадненьняў.

Гэта зусім не азначае, што нашае вонкавае палітыка ў такім разе выходзіла-б із вузка-эгаістычных нацыянальных карысьцяў (як гэта, прыкладам, у краінах імперыялістычных), што магло-б запырэчваць усялякім асновам агульна-людзкае маралі й этыкі ды ў корані падрываць самыя перадумовы міжнароднага супрацоўніцтва. А гэта азначае, што наша вонкавая палітыка, выходзячы із патрэбы забясьпечаньня інтарэсаў сваго народу, мае імкнуцца да такога ўнармаваньня міжнародных дачыньняў, якое было-б справядлівым, прыродна-мэтазгодным, найбольш адпаведным і прыемным для ўсіх бакоў, прынамсі ў роўнай меры іх задавальняла-б.

4) **Далёкасьцяжнасьць** у плянаваньні сваё вонкавае палітыкі. Г. зн., што ейнае плянаваньне мы ня можам абмяжоўваць толькі да якоўсьці канкрэтна ўзятае міжнародна-палітычнае каньонктурны, як гэта, нажаль, у практыцы нашага нацыянальна-вызвольнага руху ўжо ня раз было ды прыносіла нам столькі горкіх рашчараваньняў. Такое плянаваньне фактычна і зводзілася да арыентацыі, кажны раз прыносічы нам западта знікомы й кароткатрывалы вышкі, зусім не гарантуючы дасягненьня тых найвышэйшых мэтаў, за якія наш народ змагаецца. Таму наша вонкавая палітыка мусіць плянавацца на далёкую пэрспектыву, так, каб яна магла ў любой міжнародна-палітычнай сытуацыі гарантаваць нам дзяржаўную незалежнасьць.

5) **Шырокае міжнароднае супрацоўніцтва**, якое мае спрыяць утрыманьню ўсеагульнага міру й справядлівасьці, а таксама эканамічнага й культурнага прагрэсу. Але міжнароднае супрацоўніцтва павінна выходзіць із прынцыпу поўнае й запраўднае раўнапраўнасьці партнэраў, яно павінна катэгарычна выключачь: а) абмежаваньне нашае дзяржаўнае ці нацыянальнае суверэнасьці на карысьць іншае дзяржавы ці народу; б) абмежаваньне нашае суверэнасьці ў большай меры, чымсь ў іншых народаў, на карысьць якога-небудзь супольнага міждзяржаўнага арганізму; в) уменваньне іншага народу ці дзяржавы ў нашыя нутраныя нацыянальныя ці дзяржаўныя справы.

(Працяг будзе).

А гэта: дыплёматычнымі сродкамі дамагчыся: 1) поўнага прызнаньня беларускаму народу іншымі народам ягонага законнага права на свабоду й дзяржаўную незалежнасьць 2) у этнаграфічных межах, 3) загарантаваньня імі на аснове ўзаемных забавязаньняў дзейнае падтрымкі нас у здабыцьці гэтае дзяржаўнае незалежнасьці, 4) а потым — калектыўнае на аснове супольных інтарэсаў канструкцыі такога ўкладу міждзяржаўных сілаў і сувязяў у Эўропе, які-б забясьпечыў нашаму народу ўтрыманьне свайго суверэннага права перад магчымымі наступнымі спробамі агрэсіі расейскага ці якогось іншага імперыялізму, гарантаваў-бы нам дзяржаўную незалежнасьць, тэрытарыяльную цэласць і гаспадарчую самавыстархальнасьць.

ВЫХОДНЫЯ ПРЫНЦЫПЫ НАШАЕ ВОНКАВАЕ ПАЛІТЫКІ

Каб ажыцьцявіць і забясьпечыць гэтыя мэты, мы абязьвязаны мець распрацаваную ў стройную сыстэму сваю беларускую вонкава-палітычную канцэпцыю. Але перш, чым распрацаваць такую канцэпцыю, трэба ўстанавіць ці сьцьвердзіць ужо існуючыя тыя выходныя прынцыпы, якія павінны ляжаць у васьнове нашае вонкавае палітыкі, адпраўляючыся ад якіх можна пэўнай падкрэсьліць праекцыю ў будучыню — распрацаваць сваю канцэпцыю на даўжэйшую мэту.

Якія-ж выходныя прынцыпы, каторыя мы абязьвязаны класьці ў васьнову нашае вонкавае палітыкі, у васьнову пабудовы сваё вонкава-палітычнае канцэпцыі?

Да такіх асноўных прынцыпаў належаць:

1) **Волялюбнасьць** беларускага народу, ягонае імкненьне быць поўным гаспадаром у сваім Краі, самому парадкаваць сваё жыцьцё. Гэты найвышэйшы прынцып «зьдэясыненьня свайго права на поўнае самавызначэньне», сьцьверджаны самім беларускім народам у вышэй згаданых найаўтарытэтных дзяржаўна-нацыянальных актах — Устаўных Граматах Рэды БНР. У іх беларускі народ вуснамі свайго ўсенароднага парлямэнту рашуча заявіў, што ён ня хоча быць аб'ектам права й суверэнасьці, аб'ектам чужога палітыкі й інтарэсаў — ня хоча быць нявольнікам расейскае таталітарна-калёніяльнае Імпэрыі ці якогось іншага чужанацыянальнага дзяржаўнага арганізму. Наадварот, ён хоча быць народам — суверэнам, суверэнам свайго пры-

Зь Беларускага Жыцця

БЕЛАРУСЫ НА КАНГРЭСЕ СЛАВЯНСКА-АРГЕНТЫНСКАЙ ЛІГІ

19 верасня сёлета адбыўся ў сталіцы Аргентыны Буэнас-Айрэс вялікі антыкамуністычны кангрэс, ладжаны Славянска-Аргентынскай Лігай. На кангрэсе былі прысутныя прадстаўнікі аргентынскай улады, рэпрэзэнтанты ўладаў Грэцыі, Гішпаніі і другіх краінаў. Таксама былі дэлегацыі розных нацыянальных арганізацый у Аугентыне, паміж якімі была таксама й беларуская дэлегацыя. Старшыня беларускай дэлегацыі сп. Канстанцін Мерляк сказаў вялікую прамову ў гішпанскай мове ад імені Згуртаваньня Беларусаў у Аргентыне. У гэтай прамове сп. Мерляк высьвііў значныя слова беларус і яноную розніцу ад «Русія Блянка», падчырківаючы, што беларусы ня маюць нічога супольнага з расейцамі розных колераў і зьяўляюцца зусім асобным і апычым народам. Апрача гэтага было высьвінае палажэньне Беларусі і некаторыя гістарычныя факты, змаганьне беларускага народу з камунізмам, як найвялікшым ворагам ня толькі беларусаў, але й іншых краінаў Эўропы, ды імяньне беларускага народу да сваёй гаспадарстваўскай незалежнасьці.

Прамова зрабіла вельмі вялікае ўражаньне на тыся-

чы прысутных, пераважна аргентынцаў, якія ў першы раз пачылі аб Беларусі й яе змаганьні за вольнасьць і незалежнасьць. Гэта была вялікая дата для Згуртаваньня Беларусаў у Аргентыне, бо першы раз у гісторыі Аргентыны і беларускага нацыянальна-вызвольнага руху прадстаўнікі беларусаў прамаўляў да афіцыйных аргентынскіх дзейнікаў, барончы свае нацыянальныя інтарэсы. Прамова была прынятая бурнымі воплескамі, якія трывалі доўгі час.

Аргентынская газета «Трыбуна Популяр» надрукавала поўнасьцю гэтую прамову й зьявіла фатаграфію старшыні беларускай дэлегацыі сп. Мерляка.

Тут трэба зазначыць, што не адбылося й без прыкрых інцыдэнтаў. Напрыклад прадстаўнік «ёднай і неделимой» дэпутатаў супраць прамовы прадстаўніц беларусаў і украінцаў. Ён усю сваю злосьць стараўся выліць на беларусаў, але гэтым сваёй мэты не дасягнуў, наадварот — толькі панізіў сябе ў вачох другіх і больш яшчэ спапулярызаваў беларусаў.

Аргентынскі.

БЕЛАРУСКІ ГОЛАС УДЗЯЧНАСЬЦІ

Урад Беларускага Жыровіцкага Праваслаўнага Брацтва зьвярнуўся да Рэдакцыі з просьбай перадрукаваць на балонах нашае газэты ліст ад Жыровіцкага Праваслаўнага Брацтва да Мітрапаліта Украінскай Праваслаўнай Аўтакефальнай Царквы Палікарпа, у якім Брацтва ад імя праваслаўных беларусаў выказвае ўкраінскаму праваслаўнаму Мітрапаліту сваю глыбокую ўдзячнасьць за брацкае зразуменьне, помач і часовую апеку над Беларускай Праваслаўнай Аўтакефальнай Царквой з боку Украінскай Праваслаўнай Аўтакефальнай Царквы. Гэтая помач выявілася між іншым у тым, што, пасля ўлічэньня былога беларускага япіскапату ў Расейскую Зарубежную Царкву, згадзіўся ўзначаліць Беларускаю Праваслаўную Аўтакефальную Царкву ўкраінскі япіскап Сяргей.

Тут варта адзначыць, што мітрапаліт Палікарп 20 гадаў таму назад быў настаяцелем Жыровіцкага Манастыра, будучы шырока ведамым і паважаным сярод беларускіх праваслаўных вернікаў.

На жаль, дзеля ашчаднасьці месца ня можам поўнасьцю зьявіць гэнага цэннага ліста, за тое падаём зь яго цікавейшыя ўрыўкі:

«Вось гэтая сувязь Божага Проваду і скіравала нас, Влажнейшы Уладыка, каб і на чужыне карыстацца Вашай ласкай апостальскай місіі, а Вашую прыхільнасьць нашым аспірацыям мець сваю Беларускаю Праваслаўную Аўтакефальную Царкву міла сустраці граматкасьць праваслаўных беларусаў і з удзячнасьці моліцца Усявышньому Богу за Вашае здароўе й росквіт Праваслаўных Цэркваў Украінскае й Беларускае...»

Быў час на нашых землях, калі паўставалі Праваслаўныя Брацтвы ў вабароне нашай веры і несёлі народам нашым пацяжэньне, алеку і асьвету. Гэта былі часы польскай экспансыі, якая паслугоўвалася каталіцтвам, як сродкам апалачваньня нас. У гэтых часы час гэтую самую экспансыю праводзіла Масква, якая жорстка «адпалачвала» і яшчэ вострай русыфікавала нас маскоўскім праваслаўем.

Усё гэта мінула ў гісторыі, як часы, у якіх распаўсюджвалася хрысьціянства й вялося змаганьне за абрады й пэгляды, якія сьелі толькі падзел і нязгоду паводля людзкіх тэндэнцыйных кірункаў. Брацтвы заўсёды былі голасам народу, а гэтым самым і голасам Бога, праўленьнем у грамадзкай дзейнасьці агульна-хрысь-

ціянскай ідоі — ў Хрыста і выконваньня эвангельскіх заповядаў.

Бо і да чаго тая рэлігія, якая мёртвая ў сваёй бяздзейнасьці. «Вера бяз учынкаў мёртвая ёсьць (Пасляньне Якава 2, 14,20).

Таму й мы праваслаўныя па наглядным жыцьці ў Расеі — залежнасьці рэлігіі ад дзяржавы ў яе матарыяльнай форме — прыходзім да перакананьня, што рэлігія наша павінна ўзвысіцца панад інтарэсы дзяржавы ў службе Хрыстовага чыну й слоў навучаньня хрысьціянскай паводля лягічнай маральнасьці чалавечай душы, а не паводля матарыяльнай магутнасьці дзяржавы. Мы, праваслаўныя беларусы й украінцы, маем тую вышшасць над маскоўцамі, што формы дзяржаўнасьці нашых народаў ня ведаюць «апырчнікаў» Івана Грознага, пракурораў Пятра 1-га й палітрукоў Сталіна, якія дзеялі і дзеяць у імя рэлігійных формаў панявольна чалавека чалавекам, народу народам. Апостальская Аўтакефальнасьць цэркваў дае магчымасьць усім людзям чэрпаць ласкі Сьв. Евангелля, а імперыялістычны дух дэспатычнага матарыялізму, які ўжо некалькі стагодзьдзяў пануе ў Маскве й дэмаралізуе ўвесь сьвет, а нават вытварыў антырэлігійны кірунак зьнішчэньня рэлігіі, спыняе доступ да валадарства Хрыста.

Нашым заданьнем, як праваслаўных, ачысьціць наліцельны матарыялістычны пагляд на рэлігію нашу, якія накідае бунтарны маскоўскі камунізм усюму сьвету, і ратаваць Праваслаўе ў вачох хрысьціянскага сьвету, як рэлігію праваслаўную першых апостальскіх стагодзьдзяў. Сучаснасьць нам падказвае, што Масква нясе нашаму праваслаўю ня толькі кампрамітацыю, але й зьнішчэньне, а вернікі нашыя апынуліся ў хаточным становішчы.

Украінская Праваслаўная Аўтакефальная Царква й Беларуска Праваслаўная Аўтакефальная Царква павінны стацца новым вогнішчам сьвятых дзейнікаў у нашых народах, а запал да Хрыстовай Праўды й Евангельскіх законаў павінен стварыць місіянераў Адраджэньня. Духаўства, манаства й брацтвы — япіскапы, сьвятары й народ творачы цэласць Хрыстовай Царквы, якія ў гарманійнай аднасьці дасканалыць людзкія душы й накіроўваюць іх да збаўленьня й валадарства Божага...»

НА ЗЛОДЗЕЮ ШАПКА ГАРЫЦЬ

У сувязі з ажыўленым дыпламатычным рухам, які значнаўся асабліва апошнім часам з прычынай паседжаньня ЗН і напружанай міжнароднай сытуацыі, замежныя газэты, апрача паведамленьняў аб падзых палітычных, любяць часта заглянуць за кулісы гых справаў, якія афіцыйна да агульнага ведама не падаюцца. Гэтак між іншым часта пішацца аб тым, як вядуць сябе дыпламаты ў прыватным жыцьці, якую атрымліваюць яны посьцю, якія прыймаюць меры, каб забяспечыць сябе перад магчымым нападам на іхнае жыцьцё.

І тут адразу кідаецца ў вочы вялізарная розніца між тым, як захоўваюцца дыпламатычныя прадстаўнікі дэмакратычнага Захаду і дыпламаты савецкія. Першыя чуваюцца зусім свабодна. Калі і маюць пры сабе асабістую ахрану, дык зьяўляюцца гэта фактычна мерапрыемствам толькі фармальнага характару й складаецца такая ахрана з аднаго, а найболей некалькіх чалавек. Калі фрэнцускі міністар замежных справаў Відо выяжджаў ў Лёндан на міжнародны канфэрэнцыі, дык супраціўляўся ўзяць із сабой навет аднаго прадстаўніка паліцыі. Вялікабрытанскі прэм'эр Этлі падчас свайго падарожжа ў Ірляндлю браў з сабой толькі двух афіцэраў паліцыі, ня глядзячы на тое, што многія ірляндцы ня вельмі былі да яго зычлівымі. Прэзыдэнт Труман у Белым Доме мае, праўда, 25 асобаў бясьпечнасьці. Але калі бярэ ўдзел на якім-небудзь банкэце, то там паліцыя не рэвідуе ўсіх гасьцей, слугаў, кэльнэраў і кухароў, а толькі будаўляны тэхнік перад гэтым павінен сьцьвердзіць, ці падлога ў залі, дзе мае адбыцца банкэт, можа выдэргаць прадбачваную колькасць гасьцей.

Затое савецкія дыпламаты ні дома, ні заганіцаю не адчуваюць сябе ніколі бясьпечнымі. Прыкладам Молатаў, вяляжджаючы заганіцу, прывозіць із сабой вялізарны штаб службы бясьпечнасьці, якая з кожным разам бывае павялічваная ў меру завастрэньня міжна-

роднай сытуацыі. Вялікая колькасць сяброў розных савецкіх дэлегацый тым і высьвінаецца, што сярод іх большыя — гэта пераадзетыя ськаўдзісты. Замежныя карэспандэнты, што прыглядаюцца ўсякім міжнародным канфэрэнцыям, ужко прывыклі да наступнай сьцэны: дыпламаты ўсю сьвету прыбываюць на месца канфэрэнцыі. Аўтамабіль пад'язджае за аўтамабілем. Раптам несамавітая сьцэна. З аднаго аўта вылазіць шэсьць або сем асобаў з панурым і суровым выглядам, вочы ў іх блішчаць падазронасьцю, валасы каротка падстрыжаныя, у кішнях тырчаць нейкія прадметы. Гэта «сакратары» Молатава. Хутка займаюць яны «стратэгічныя пазыцыі» пры ўваходзе ў будынак канфэрэнцыі. За паўмінуты можна заўважыць згорбленую фігуру Молатава, які вылазіць з аўтамабіля ў акружэньні двух або трох далейшых «сакратароў». Шыбікім крокам, не азіраючыся на бакі, ідзе Молатаў у асысьце сваіх ахраннікаў у залю паседжаньняў.

Увесь вялізарны штаб савецкіх энкавудзістых, што пільнуюць Молатава заганіцай, узначальвае малады афіцэр, прозьвішчам Андрэў. За восем дзён наперад прыбывае ён із сваімі супрацоўнікамі ў заганічны горад перад тым, як мае там зьявіцца Молатаў. За гэты час павінен ён дакладна вывучыць горад і распрацаваць падробны плян, у які час і якімі вуліцамі будзе Молатаў езьдзіць. Кажная мінута, якую правядзе Молатаў у чужым горадзе, павінна быць дакладна ўпланаваная й прадыскутаная.

Не абходзіцца часамі і без камічных сьцэнаў. Гэтак падчас аднае сьсіі ЗН Молатаў павінен быў адведаць аднаго замежнага міністра, што жыў у вялікім гатэлі Нью-Ёрку. За гадзіну перад візытай у гатэлі й каля гатэлю было поўна пераадзетых энкавудзістых. У тым часе, калі Молатаў уваходзіў у будынак гатэлю, на трэйцім паверху выйшаў з умывальнага пакою старэйшы мужчына. З маланкавай шыбкасьцю кінуліся на яго дзьве маладыя асобы, старанна яго абшчупалі, ці ня-

ПАМЁР ВЫДАТНЫ БЕЛАРУС

Нядаўна памёр у Маскве найвыдатнейшы артысты Маскоўскага Мастацкага Тэатру Васіль Качалаў (запраўднае прозьвішча Шыруковіч), які быў родам зь Вільні. Выдатны наш суродзіч вызнаваў сябе ўвесь час беларусам, а ў 1917 — 18 г. сымпатызаваў беларускаму руху й памагаў беларусам у іхнай нацыянальнай працы ў Маскве.

БЕЛАРУСКІЯ ВАЙСКОЎЦЫ У ВЯЛІКАБРЫТАНІІ АРГАНІЗУЮЦА

Сярод беларускіх вайскоўцаў у Ангельшчыне хутка мае паўстаць за прыкладам Нямецчыны Згуртаваньне Беларускіх Вэтэранаў у Вялікабрытаніі. З гэтай мэтай паўстала адмысловая арганізацыйная камісія, якая мае правесці пачатковую арганізацыйную працу, а таксама падрыхтаваць і склікаць зьезд беларускіх вайскоўцаў з цэлае Вялікабрытаніі.

ЗЬЕЗД АДЗЕЛУ ЗГУРТАВАНЬНЯ БЕЛАРУСАЎ У ВЯЛІКАБРЫТАНІІ АКРУГІ ЁРКС

11 верасня адбыўся 5-ы зьезд Адзелу ЗБВВ акругі Ёркс, на якім была заслухана справаздача ўступаючага ўраду й выбраны новы ўрад. У новы ўрад увайшлі: на старшыню сп. Мароз Міхал, на заступніка старшыні — сп. Вінаградаў, на сакратара — сп. Сяўковіч, на скарбніка сп. Шаковіч, на сябру — сп. Ягаўдзік. На зьездзе быў прысутны старшыня Згуртаваньня Беларусаў Вялікабрытаніі сп. праф. др. Жук-Грышкевіч, які гораца вітаў ад імя Галоўнай Управы зьезд і выказаў шчырую падзяку ўправе акругі Ёркс.

СХОД СЯБРОЎ АДЗЕЛУ ЗГУРТАВАНЬНЯ БЕЛАРУСАЎ У ВЯЛІКАБРЫТАНІІ АКРУГІ МАНЧЭСТЭР

26 верасня адбыўся чарговы агульны сход сяброў адзелу ЗБВВ акругі Манчэстэр, на якім прыняло ўдзел звыш 30 сяброў. Сход разгледзіў розныя пытаньні, зьяўзаныя з жыцьцём мясцовага адзелу і беларускім пытаньнем наагул. На сходзе быў прысутны сакратар Галоўнай Управы ЗБВВ сп. Лашук, які прывітаў сход ад імя Галоўнай Управы і зрабіў рад інфармацыяў, зьяўзаных зь дзейнасьцю й арганізацыяй ЗБВВ.

АМЭРЫКАНСКІ ЧЫРВОНЫ КРЫЖ ДЛЯ ДП

Амэрыканскі Чырвоны Крыж у парадку помачы для ДП выдаў ужо 5 мільёнаў даляраў, закупляючы на гэтую мэту розныя неабходныя прадметы ад ножыкаў да галеньня аж да коўдраў і іншых цэнных рэчаў. Адных толькі часапісаў было раздэдзена сярод ДП 50 тонаў, адзін мільён пачкоў цыгарэтаў і табаку, 320.000 штук рознай адзежы, апрача гэтага былі высланыя розныя туалетныя артыкулы, мэдыцынскія інструменты й да г. п.

Усё гэта паходзіць з матарыялаў, што раней былі прызначаныя для патрбў амэрыканскай арміі, а ў 1946 г. пераадзеныя для ДП.

Чырвоны крыж амэрыканскай моладзі ахвяраваў для дзяцей ДП 50.000 пачкоў із школьнымі й іншымі матарыяламі.

(«Інфармацыя ІРО» № 52)

ма аружжа. Потым выясьнілася, што гэтым западазронным быў галоўны кіраўнік гатэлю.

Як бачым, адзіным і неадлучным спадарожнікам савецкіх дыпламатаў, які іх не пакідае ні дома, ні заганіцай, ёсьць страх. Відаць ёсьць чаго баяцца, бо, як кажа народная прыказка, на злодзею шапка гарыць.

Р.

Грамадзкім абавязкам кажнага сьведмага беларуса ёсьць прыдбаньне найменш аднаго падпішчыка газэты «Бацькаўшчына». Не павінна быць ніводнага беларуса на чужыне, які б не атрымліваў «Бацькаўшчыны»!

ВЫЙШАЎ З ДРУКУ № 12 ЧАСАПІСУ

«НАПЕРАД»

які выдаецца ў Ангельшчыне нашай слаўнай «Дванаццаткай». Як і некалькі папярэдніх нумароў, часапіс прыгожа й старанна аформлены й зьмяшчае ў сабе цікавы матарыял. «Наперад» можна выпісаць з рэдакцыі «Бацькаўшчыны». Цана нумару — 50 фэн.

ШУКАЮЦЬ...

Накрашэвіча Васіля, сына Януля, зь вёскі Навозы, Шчэдрынскай воласьці, Парыцкага павету, што перад першай сусьветнай вайной выехаў у Амэрыку і жыў у Нью-Ёрку — стрыечны брат Ліпскі Станіслаў.

Шакулю Тараса, зь вёскі Ляхава, Наваградчына, што выехаў у 1928 г. у Аргентыну — Стасевіч Янка.

НАШЫЯ ПРАДСТАЎНІЦТВЫ ПАЗА НЯМЕЧЧЫ І.М.

1. У Вялікабрытаніі:
Association of White Ruthenians in Gt. Britain 49, Linden Gardens, London, W. 2. England.
2. У Францыі:
Union des Travailleurs Bielorussiens en France 26 Rue de Montholon, Paris 9. France.
3. У Бэльгіі:
Mr. Kalinka Mikalaj, Rue de Bavendoel 4. Milmort-Liege. Belgique.
4. У Канадзе:
Mr. Pituska Joseph, General Delivery. Ottawa. Ont. Canada.
5. У Аргентыне:
Asociacion Bielorusa en la Argentina, Calla Maza, 150. Buenos-Aires. Argentina.

Непасрэдна з гэтых Прадстаўніцтваў трэба ў далейшым выпісаць «Бацькаўшчыну» й там-жа ўрэгулёваць належнасьць за яе.

White Ruthenian Weekly „The Fatherland“
Authorized by EUCOM Hq. Civil Affairs Division 20 July 48,
Nr. UNDP 225. Circulation 3500 copies.
Administration: (13b) Osterhofen, Ndb., White Ruthenian, D.P. Camp.
Edited by: White Ruthenian National Committee.
Printed by: Georg Jakob, München 8, Pütrichstraße 3a.